

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ WIEDZY W KRAJACH
ul. Warszawska 112

21-500 Biała Podlaska

tel. 83 341 44 53

ep@biblioteka.biala.org.pl

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXIV

Styczeń 2005

Nr 1

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TELEFON (025) 640-70-56; FAX (025) 644-87-44

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXIV

Styczeń 2005

Nr 1

STOLICA APOSTOLSKA

**„NIE DAJ SIĘ ZWYCIĘŻYĆ ZŁU,
ALE ZŁO DOBREM ZWYCIĘŻAJ”**

*Oroędzie Ojca Świętego Jana Pawła II
na Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 2005 roku*

1. Na początku nowego roku jeszcze raz zwracam się do odpowiedzialnych za narody i do wszystkich ludzi dobrej woli, którzy uświadamiają sobie, jak konieczne jest budowanie pokoju w świecie. Jako temat Światowego Dnia Pokoju roku 2005 wybrałem pouczenie św. Pawła z Listu do Rzymian: «Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj» (12,21). Zła nie zwycięża się złem: na tej drodze bowiem, *zamiast pokonać zło, zostaje się przez nie pokonanym.*

Perspektywa zarysowana przez wielkiego Apostoła uwidacznia zasadniczą prawdę: pokój jest rezultatem długiej i trudnej walki, której zwycięstwem jest pokonanie zła przez dobro. W obliczu dramatycznych obrazów gwałtownych bratobójczych starć, toczących się w różnych częściach świata, wobec niewypowiedzianych cierpień i wynikających z nich niesprawiedliwości jedynym wyborem naprawdę konstruktywnym jest *odrzuć zła i podążanie za dobrem* (por. Rz 12,9), jak zaleca również św. Paweł.

Pokój jest dobrem, które należy wprowadzać poprzez dobro: jest on dobrem dla poszczególnych osób, dla rodzin, dla narodów świata i dla

całej ludzkości; jest zatem dobrem, którego należy strzec i które należy rozwijać wybierając i czyniąc dobro. Tak więc zrozumiała staje się głębia prawdy zawartej w innej maksymie św. Pawła: „Nikomu złem za złe nie odpłacajcie” (Rz 12,17). Jedynym sposobem, by wyjść z błędnego koła odpłacania złem za złe, jest posłuchać słów Apostoła: „Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj” (Rz 12,21).

Zło, dobro i miłość

2. Od zarania dziejów ludzkość przeżywała tragiczne doświadczenie zła i starała się zrozumieć jego korzenie oraz wyjaśnić jego przyczyny. Zło nie jest anonimową siłą, działającą w świecie za sprawą deterministycznych, bezosobowych mechanizmów. Zło jest możliwe wskutek ludzkiej wolności. Właśnie ta zdolność, odróżniająca człowieka od innych istot żyjących na ziemi, stanowi ośrodek dramatu zła i stale mu towarzyszy. *Zło ma zawsze czyjąś twarz i czyjeś imię*: twarz i imię mężczyzn i kobiet, którzy je dobrowolnie wybierają. Pismo Święte uczy, że na początku dziejów Adam i Ewa zbuntowali się przeciw Bogu, a Kain zabił swego brata Abła (por. Rdz 3-4). Były to pierwsze błędne wybory, po których na przestrzeni wieków nastąpiły niezliczone dalsze. Każdy z nich ma istotne znaczenie moralne, które zakłada określoną odpowiedzialność podmiotu i wiąże się z podstawowymi relacjami osoby z Bogiem, z innymi osobami i ze światem stworzonym.

Jeśli szukać będziemy najgłębszej istoty zła, okaże się, że *w ostatecznym rozrachunku jest ono tragicznym uchybieniem wobec wymogów miłości*¹. Dobro moralne natomiast rodzi się z miłości, objawia się jako miłość i kieruje się ku miłości. Jest to szczególnie oczywiste dla chrześcijanina, który wie, że udział w jednym Ciele Mistycznym Chrystusa rodzi szczególnie relację nie tylko z Jezusem, ale i z braćmi. Logika miłości chrześcijańskiej, która w Ewangelii stanowi pulsujące serce dobra moralnego, prowadzi w następstwie aż do miłości nieprzyjaciół: «Jeżeli nieprzyjaciel twój cierpi głód - nakarm go. Jeżeli pragnie - napój go» (Rz 12,20).

¹ W związku z tym św. Augustyn stwierdza: «Dwie miłości zbudowały dwa miasta: miłość siebie, posunięta aż do pogardy Boga, zrodziła miasto ziemskie; miłość Boga, posunięta aż do pogardy siebie, zrodziła miasto niebieskie» (*De civitate Dei*, XIV, 28).

«Gramatyka» powszechnego prawa moralnego

3. Obserwując aktualną sytuację w świecie stwierdzić trzeba, że w sposób szokujący szerzy się zło w *wielorakich społecznych i politycznych przejawach*: od nieładu społecznego po anarchię i wojnę, od niesprawiedliwości po przemoc wobec drugiego i jego unicestwienie. By wytyczyć własną drogę wśród przeciwstawnych nacisków dobra i zła, rodzina ludzka konieczne musi czerpać ze skarbu *wspólnego dziedzictwa wartości moralnych*, otrzymanego w darze od samego Boga. Dlatego do tych, którzy zdecydowani są zwyciężać zło dobrem, św. Paweł kieruje zachętę, by *postępować szlachetnie, bezinteresownie, z wielkodusznością i umiłowaniem pokoju* (por. Rz 12,17-21).

Mówiąc przed dziesięcioma laty do Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o wysiłku wspólnie podejmowanym w służbie pokoju, nawiązałem do „gramatyki”, *jaką stanowi powszechne prawo moralne*². Przypomina o niej Magisterium Kościoła w licznych wypowiedziach na ten temat. Inspirując wspólne wartości i zasady, to prawo jednoczy ludzi między sobą, mimo różnorodności kultur, i jest niezmiennie; „*istnieje wśród zmieniających się poglądów i obyczajów oraz wspiera ich postęp... Chociaż podważa się jego podstawy, to nie można go zniszczyć ani wyrwać z serca człowieka. Odżywa ono zawsze w życiu jednostek i społeczności*»³.

4. Ta powszechna *gramatyka prawa moralnego* nakazuje ustawicznie podejmować odpowiedzialny wysiłek, aby życie poszczególnych osób i całych narodów było respektowane i polepszało się. W jej świetle nie mogą nie być zdecydowanie piętnowane społeczne i polityczne formy zła dreczącego świat, zwłaszcza te, które rodzą *wybuchy przemocy*. Jakżeż w tym kontekście nie wspomnieć o umiłowanym *kontynencie afrykańskim*, gdzie nadal trwają konflikty, które pochłoneły i ustawicznie pochłaniają miliony ofiar? Jakże nie przypomnieć niebezpiecznej *sytuacji Palestyny*, ziemi Jezusa, gdzie nie udaje się nawiązać w prawdzie i sprawiedliwości nici wzajemnego porozumienia, przerywanej przez konflikt niepokojąco podsyłany każdego dnia przez zamachy i akcje odwetowe? A cóż powiedzieć

² Por. Przemówienie do Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w 50-lecie jej powstania (5 października 1995), 3: *Insegnamenti XVIII/2* (1995), 732.

³ *Katechizm Kościoła Katolickiego*, n.1958.

o tragicznym zjawisku *przemocy terrorystycznej*, która zdaje się skazywać cały świat na przyszłość pełną lęku i niepokoju? Jak wreszcie nie stwierdzić z goryczą, że *dramat iracki* niestety przedłuża się, stwarzając sytuację niepewności i zagrożenia dla wszystkich?

Aby osiągnąć dobro pokoju, trzeba wyraźnie zdać sobie sprawę, że przemoc jest niedopuszczalnym złem i że nigdy nie rozwiązuje problemów. „Przemoc jest kłamstwem, ponieważ sprzeciwia się prawdzie naszej wiary, prawdzie naszego człowieczeństwa. Przemoc burzy to, czego chciałaby bronić: godność, życie, wolność istot ludzkich”⁴. Niezbędne jest zatem podjęcie *wielkiego dzieła wychowania sumień*, które będzie formowało wszystkich, przede wszystkim nowe pokolenia w dobro, otwierając przed nimi horyzont *integralnego, solidarnego humanizmu*, który Kościół wskazuje i którego pragnie. Na tych założeniach można zbudować porządek społeczny, gospodarczy i polityczny, liczący się z godnością, wolnością i podstawowymi prawami każdej osoby.

Dobro pokoju a dobro wspólne

5. By wprowadzać pokój, zwyciężając zło dobrem, trzeba zwrócić szczególną uwagę na *dobro wspólne*⁵ oraz jego formy społeczne i polityczne. Kiedy bowiem na wszystkich płaszczyznach krzewi się dobro wspólne, krzewi się pokój. Czyż osoba może się w pełni realizować, nie uwzględniając swej natury społecznej, czyli bycia „z” innymi i „dla” innych? Dobro wspólne dotyczy jej z bliska. Dotyczy z bliska wszystkich form, w jakich wyraża się społeczna natura człowieka: rodziny, grup, stowarzyszeń, miast, regionów, państw, wspólnot ludów i narodów. *Wszyscy w jakiś sposób uczestniczą w budowaniu dobra wspólnego*, w stałym poszukiwaniu dobra bliźnich, tak jakby chodziło o nasze własne dobro. Ta odpowiedzialność spoczywa w szczególności na władzy politycznej na każdym szczeblu jej sprawowania, ponieważ jest ona wezwana do tworzenia tych

⁴ Jan Paweł II, *Homilia w Drogheda*, Irlandia (29 września 1979), 9: AAS 71 (1979), 1081.

⁵ W szeroko przyjętym znaczeniu tego pojęcia jako *dobro wspólne* rozumie się «sumę tych warunków życia społecznego, które pozwalają bądź to grupom, bądź poszczególnym jego członkom pełniej i szybciej osiągnąć ich własną doskonałość». Sobór Wat. II, Konst. duszpast. o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 26.

wszystkich warunków społecznych, które pozwalają człowiekowi na integralny rozwój własnej osoby i ułatwiają go⁶.

Dobro wspólne wymaga zatem poszanowania i dowartościowania osoby oraz jej podstawowych praw, jak też poszanowania i krzewienia praw narodów w znaczeniu uniwersalnym. Na ten temat Sobór Watykański II mówi: „Z coraz ściślejszej, rozszerzanej stopniowo na cały świat współzależności wynika, że dobro wspólne (...) staje się dziś coraz powszechniejsze, a co za tym idzie, obejmuje także prawa i obowiązki, które odnoszą się do całego rodzaju ludzkiego. Wobec tego wspólnota winna brać pod uwagę potrzeby i uzasadnione dążenia innych grup, a co więcej, dobro wspólne całej rodziny ludzkiej”⁷. Dobro całej ludzkości, również dla przyszłych pokoleń, wymaga prawdziwej współpracy międzynarodowej, w którą każdy naród winien wnieść swój wkład⁸.

Jednakże wizje zdecydowanie upraszczające ludzką rzeczywistość przekształcają dobro wspólne w zwykły *dobrobyt społeczno-ekonomiczny*, odbierają mu wszelkie ukierunkowania transcendentne i pozbawiają go jego najgłębszej racji bytu. Tymczasem *dobro wspólne* ma również *wymiar transcendentny*, ponieważ to Bóg jest ostatecznym celem dla swoich stworzeń⁹. Chrześcijanie wiedzą ponadto, że Jezus ukazał w pełnym świetle realizację prawdziwego dobra wspólnego ludzkości. Ku Chrystusowi zmierza i w Nim osiąga szczyt historia: dzięki Niemu, przez Niego i ze względu na Niego każda ludzka rzeczywistość może znaleźć całkowite spełnienie w Bogu.

Dobro pokoju a korzystanie z dóbr ziemi

6. Zważywszy na to, że dobro pokoju wiąże się ściśle z rozwojem wszystkich narodów, niezbędne jest branie pod uwagę *etycznych implikacji używania dóbr ziemi*. Sobór Watykański II stosownie przypomniał, że „Bóg przeznaczył ziemię wraz ze wszystkim, co się na niej znajduje, na użytek wszystkich ludzi i narodów, dlatego też dobra stworzone powinny

⁶ Por. Jan XXIII, Enc. *Mater et magistra*: AAS 53 (1961), 417.

⁷ Konst. duszpast. o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 26.

⁸ Por. Jan XXIII, Enc. *Mater et magistra*: AAS 53 (1961) 421.

⁹ Por. Jan Paweł II, Enc. *Centesimus annus*, 41: AAS 83 (1991), 844.

w słusznej mierze docierać do wszystkich; przewodniczy temu sprawiedliwość, a miłość jej towarzyszy”¹⁰.

Przynależność do rodziny ludzkiej nadaje każdemu swoiste *światowe obywatelstwo*, czyniąc go podmiotem praw i obowiązków, gdyż ludzi łączy *wspólnota pochodzenia i najwyższego przeznaczenia*. Wystarczy, że dziecko zostanie poczęte, a nabywa prawa, zasługuje na uwagę i troskę, i ktoś ma obowiązek o nie dbać. Potępienie rasizmu, ochrona mniejszości, opieka nad uchodźcami i szukającymi azylu, mobilizacja międzynarodowej solidarności na rzecz potrzebujących to nic innego, jak konsekwentne stosowanie zasady światowego obywatelstwa.

7. Trzeba dziś dostrzegać ścisły związek między dobrem pokoju a *nowymi dobrami*, które przynosi rozwój nauki i postępu technicznego. W myśl zasady powszechnego przeznaczenia dóbr ziemi, również te dobra muszą służyć *zaspokajaniu pierwszorzędnych potrzeb człowieka*. Stosowne inicjatywy na płaszczyźnie międzynarodowej mogą w pełni urzeczywistnić zasadę powszechnego przeznaczenia dóbr ziemi, zapewniając wszystkim - jednostkom i narodom - podstawowe warunki, pozwalające uczestniczyć w rozwoju. Będzie to możliwe, gdy usunie się bariery i monopole, które spychają na margines tak liczne ludy¹¹.

Dobro pokoju będzie lepiej zagwarantowane, jeżeli wspólnota międzynarodowa z większym poczuciem odpowiedzialności zatroszczy się o to, co powszechnie uznaje się za *dobra publiczne*. Są to dobra, z których wszyscy obywatele korzystają automatycznie, bez wywierania na nie wpływu przez określone wybory. W skali krajowej dotyczy to takich dóbr, jak na przykład system sądowniczy, system obrony, sieć drogowa i kolejowa. W świecie, który ulega dziś w pełni zjawisku globalizacji, coraz więcej dóbr publicznych nabiera charakteru globalnego, a w konsekwencji coraz liczniejsze są także z dnia na dzień *wspólne interesy*. Wystarczy pomyśleć o walce z ubóstwem, o dążeniu do pokoju i bezpieczeństwa, o zaniepokojeniu zmianami klimatycznymi, o kontroli nad szerzeniem się chorób. Na te zagadnienia wspólnota międzynarodowa winna odpowiadać tworząc coraz rozleglejszą sieć porozumień prawnych, *regulujących korzystanie z dóbr publicznych* w oparciu o powszechne zasady równości i solidarności.

¹⁰ Konst. duszpast. o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 69.

¹¹ Por. Jan Paweł II, Enc. *Centesimus annus*, 35: AAS 83 (1991), 837.

8. Zasada powszechnego przeznaczenia dóbr pozwala ponadto znaleźć stosowną odpowiedź na wyzwanie ubóstwa, przede wszystkim biorąc pod uwagę fakt, że ponad miliard ludzkich istot żyje jeszcze w nędzy. Wspólnota międzynarodowa na początku nowego tysiąclecia postawiła sobie za pierwszoplanowy cel zmniejszenie tej liczby o połowę do roku 2015. Kościół pochwala i popiera to zobowiązanie, i zachęca wierzących w Chrystusa, by w konkretny sposób i w każdym środowisku dawali wyraz miłości preferencyjnej ubogich¹².

Dramat ubóstwa wydaje się jeszcze ściśle związany z kwestią zadłużenia zagranicznych krajów ubogich. Pomimo znacznych postępów, jakie zostały dotychczas dokonane, nie znaleziono jeszcze odpowiedniego rozwiązania tej kwestii. Minęło piętnaście lat, odkąd zwróciłem uwagę opinii publicznej na fakt, że zadłużenie zagraniczne krajów ubogich „łączy się ściśle z szeregiem innych problemów, takich jak inwestycje zagraniczne, właściwe działanie głównych organizacji międzynarodowych, cena surowców i tym podobne”¹³. Zastosowane ostatnio mechanizmy redukcji zadłużenia, uwzględniające w większym stopniu potrzeby ludzi ubogich, niewątpliwie pozytywnie wpłynęły na jakość wzrostu ekonomicznego. Jednak z racji na szereg czynników jest on jeszcze niewystarczający ilościowo, zwłaszcza dla osiągnięcia celów rozwoju postanowionych na początku nowego tysiąclecia. Sytuacja krajów ubogich przypomina błędne koło: niskie dochody i powolny wzrost ograniczają możliwości oszczędzania, a z kolei niskie inwestycje i nieskuteczne wykorzystanie oszczędności nie wspomagają wzrostu.

9. Jak stwierdził Papież Paweł VI i ja sam potwierdziłem, jedynym prawdziwie skutecznym środkiem zaradczym, pozwalającym państwom stawić czoło dramatycznemu problemowi ubóstwa, jest dostarczenie im koniecznych środków poprzez zagraniczną pomoc finansową - publiczną i prywatną - udzielaną na dostępnych warunkach, stosunków ramach międzynarodowych stosunków handlowych, regulowanych według zasady sprawiedliwości¹⁴.

¹² Por. Jan Paweł II, Enc. *Sollicitudo rei socialis*, 42: AAS 80 (1988), 572.

¹³ Przemówienie do Papieskiej Akademii Nauk (27 października 1989), 6: *Insegnamenti*, XII/2 (1989) 1050.

¹⁴ Por. Paweł VI, Enc. *Populorum progressio*, 56-61: AAS 59 (1967), 285-287; Jan Paweł II, Enc. *Sollicitudo rei socialis*, 33-34: AAS 80 (1988), 557-560.

Niezbędna i konieczna jest *mobilizacja moralna i ekonomiczna*, w której z jednej strony będą szanowane porozumienia na korzyść krajów biednych, a z drugiej będzie możliwa rewizja uzgodnień, które okazały się zbyt kosztowne dla określonych krajów. W tej perspektywie wydaje się wskazane i konieczne nadać nowy rozmach *państwowej pomocy dla rozwoju* i poszukiwać, wbrew trudnościom, które można spotkać na tej drodze, *propozycji nowych form finansowania rozwoju*¹⁵. Niektóre rządy już analizują obiecujące z tego punktu widzenia mechanizmy, znaczące inicjatywy, które należy realizować w sposób zakładający autentyczne współuczestnictwo i w poszanowaniu *zasady pomocniczości*. Trzeba też kontrolować, by gospodarowano zasobami ekonomicznymi przeznaczonymi na rozwój krajów ubogich, zgodnie ze skrupulatnie opracowanymi kryteriami dobrej administracji, zarówno od strony dawców, jak i odbiorców. Kościół zachęca do tych wysiłków i wyraża swe poparcie dla nich. Wystarczy dla przykładu przytoczyć tu wartościowy wkład wnoszony za pośrednictwem licznych katolickich agencji pomocy i rozwoju.

10. Na zakończenie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 w Liście apostołskim *Novo millennio ineunte* wspomniałem, że pilnie potrzebna jest *wyobraźnia miłosierdzia*,¹⁶ by szerzyć w świecie Ewangelię nadziei. Staje się to szczególnie oczywiste, gdy przyglądamy się *tak licznym i delikatnym problemom, które utrudniają rozwój kontynentu afrykańskiego*: wystarczy pomyśleć o licznych konfliktach zbrojnych, o epidemiach tym bardziej groźnych, że szerzą się w warunkach nędzy, o niestabilności politycznej, z którą wiąże się powszechny brak zabezpieczenia społecznego. Są to dramatyczne fakty, które każą wejść na *drogę radykalnie nową dla Afryki*: konieczne jest stworzenie *nowych form solidarności o charakterze dwustronnym i wielostronnym*, z bardziej zdecydowanym zaangażowaniem wszystkich, w pełnej świadomości, że dobro narodów afrykańskich stanowi niezbędny warunek osiągnięcia powszechnego dobra wspólnego.

Oby narody afrykańskie mogły same wziąć w swe ręce własny los i rozwój kulturalny, cywilny, społeczny i ekonomiczny! Niech Afryka nie będzie tylko przedmiotem pomocy, lecz stanie się odpowiedzialnym

¹⁵ Por. Jan Paweł II, *Przesłanie do Przewodniczącego Papieskiej Rady «Iustitia et Pax»*: *L'Osservatore Romano*, 10 lipca 2004, s.5.

¹⁶ Por. n.50: *AAS* 93 (2001), 303.

podmiotem świadomego i wydajnego współuczestnictwa! By osiągnąć te cele, konieczna jest nowa kultura polityczna, zwłaszcza w zakresie współpracy międzynarodowej. Raz jeszcze chciałbym podkreślić, że niewypełnienie tylekroć ponawianych obietnic odnoszących się do *państwowej pomocy dla rozwoju* i nadal otwarta kwestia uciążliwego zadłużenia międzynarodowego krajów afrykańskich oraz brak specjalnych względów dla nich w międzynarodowych relacjach handlowych, stanowią poważne przeszkody na drodze do pokoju, a zatem pilnie trzeba zająć się nimi i je przewyciężyć. Dziś, jak nigdy dotąd, szczególnie decydująca dla osiągnięcia pokoju w świecie jest świadomość współzależności między krajami bogatymi i biednymi, dla których „rozwój albo stanie się powszechny we wszystkich częściach świata, albo ulegnie procesowi cofania się również w strefach odznaczających się stałym postępem”¹⁷.

Powszechność zła a chrześcijańska nadzieja

11. W obliczu tylu dramatów dręczących świat chrześcijanie wyznają z pokorną ufnością, że tylko Bóg pozwala człowiekowi i narodom przewycięzać zło, by osiągnąć dobro. Swoją śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystus odkupił nas i nabył „za wielką cenę” (1 Kor 6,20; 7,23), uzyskując dla wszystkich zbawienie. Z Jego zatem pomocą *dla wszystkich możliwe jest zwyciężanie zła dobrem*.

Umocniony pewnością, że zło nie zwycięży, chrześcijanin żywi *niezłomną nadzieję*, która go podtrzymuje w krzewieniu sprawiedliwości i pokoju. Mimo grzechów osobistych i społecznych, których ślady noszą ludzkie działania, nadzieja nadaje wciąż nowy rozmach wysiłkom na rzecz sprawiedliwości i pokoju, wraz z ugruntowaną ufnością w możliwość *zbudowania lepszego świata*.

Jeśli w świecie obecna jest i działa „tajemnica bezbożności” (2 Tes 2,7), to nie można zapominać, że człowiek odkupiony ma w sobie wystarczającą siłę, by się jej przeciwstawić. Stworzony na obraz Boga i odkupiony przez Chrystusa, który „zjednoczył się w pewien sposób z każdym człowiekiem”,¹⁸ może on czynnie współpracować w triumfie dobra. Działanie

¹⁷ Jan Paweł II, Enc. *Sollicitudo rei socialis*, 17: AAS 80 (1988) 532.

¹⁸ Sobór Wat. II, Konst. duszp. o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 22.

Ducha Chrystusa „wypełnia ziemię” (*Mdr* 1,7). Chrześcijanie, zwłaszcza wierni świeccy, „nadziei tej nie powinni ukrywać w głębi serca, lecz stale dawać jej wyraz swym postępowaniem oraz walką “przeciw rządcom świata tych ciemności, przeciw duchowym pierwiastkom zła” (*Ef* 6,12), także przez struktury życia świeckiego”¹⁹.

12. Żaden człowiek dobrej woli - mężczyzna czy kobieta - nie może uchylać się od obowiązku walki, by zło zwyciężał dobrem. Jest to walka, którą toczy się skutecznie jedynie bronią miłości. *Kiedy dobro zwycięża zło, króluje miłość, a gdzie króluje miłość, króluje pokój*. Jest to nauczanie Ewangelii przypomniane przez Sobór Watykański II: „Podstawowym prawem doskonałości ludzkiej, a co za tym idzie przemiany świata, jest nowe przykazanie miłości”²⁰.

Jest to prawdą również w zakresie społecznym i politycznym. W związku z tym mój czcigodny Poprzednik Leon XIII pisał, że wszyscy, których obowiązkiem jest troska o dobro pokoju w relacjach między narodami, winni podsycać w sobie i rozniecać w innych „miłość, panią i królową wszystkich cnót”²¹. Chrześcijanie mają być przekonanymi świadkami tej prawdy. Powinni umieć świadczyć swoim życiem, że miłość jest jedyną siłą zdolną doprowadzić do doskonałości osobistej i społecznej, jedynym źródłem energii, która jest w stanie kierować bieg historii ku dobru i pokojowi.

Niech w tym roku poświęconym *Eucharystii*, dzieci Kościoła odnajdą w *najwyższym Sakramencie miłości* źródło wszelkiej komunii: komunii z Jezusem Odkupicielem, a w Nim z każdą ludzką istotą. Mocą śmierci i zmartwychwstania Chrystusa, uobecnianych za każdym razem, gdy sprawujemy Eucharystię zostajemy wybawieni od zła i stajemy się zdolni czynić dobro. Mocą nowego życia, którym On nas obdarzył, możemy rozpoznać w sobie nawzajem braci, niezależnie od wszelkich różnic języka, narodowości, kultury. Jednym słowem, to mocą udziału w tym sa-

¹⁹ Sobór Wat. II, Konst. dogm. o Kościele *Lumen gentium*, 35.

²⁰ Konst. duszpast. o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, 38.

²¹ Enc. *Rerum novarum: Acta Leonis XIII*, 11 (1892) 143; por. Benedykt XV, Enc. *Pacem Dei: AAS* 12 (1920), 215.

mym Chlebie i w tym samym Kielichu możemy czuć się „rodziną Bożą”
i równocześnie wnosić specyficzny, skuteczny wkład w budowę świata
opartego na wartościach sprawiedliwości, wolności i pokoju.

Jan Paweł II, papież

Watykan, 8 grudnia 2004 roku

Źródło: Libreria Editrice Vaticana

TRZEBA Z ODWAGĄ GLOBALIZOWAĆ SOLIDARNOŚĆ I POKÓJ

Przesłanie Papieża z okazji XVIII Międzynarodowego Spotkania «Ludzie i religie»

«Na pewno w walce z tymi, którzy sięją śmierć, konieczna jest stanowczość i konsekwencja. Jednocześnie jednak wszelkimi sposobami trzeba się starać wykorzeńić to wszystko, co może sprzyjać wzmaganiu się terroru, a zwłaszcza nędzę, zwątpienie i obojętność. Nie możemy pozwolić, by zawałdnął nami lęk, który zamyka w sobie samych i umacnia egoizm jednostek i grup. Trzeba z odwagą globalizować solidarność i pokój». Słowa te napisał Jan Paweł II w przesłaniu do uczestników międzynarodowego spotkania z cyklu «Ludzie i religie», które odbywało się w Mediolanie od 5 do 7 września 2004 r. Organizowane przez Wspólnotę św. Idziego spotkania nawiązują do Światowego Dnia Modlitwy o Pokój w Asyżu w 1986 r. W tym roku uczestniczyło w nim ponad 10 tys. przedstawicieli różnych Kościołów i religii.

Czcigodny Brat kard. Walter Kasper
Przewodniczący Papieskiej Rady
ds. Popierania Jedności Chrześcijan

1. Cieszę się, drogi bracie, że za twoim pośrednictwem mogę przekazać moje pozdrowienie i serdeczne wyrazy uznania wszystkim przedstawicielom Kościołów i Wspólnot kościelnych, a także wielkich ogólnoswiatowych religii, gromadzącym się w Mediolanie na XVIII Spotkaniu, którego hasło brzmi: «Religie i kultury: odwaga nowego humanizmu».

Wielką radością i otuchą napawa mnie fakt, że pielgrzymka pokoju, którą zapoczątkowałem w Asyżu w październiku 1986 r., nie zakończyła się, lecz nadal trwa, a nawet rośnie liczba osób w niej uczestniczących i mnożą się jej owoce.

Pragnę pozdrowić również umiłowany Kościół ambrożyjski, który wraz ze swym arcybiskupem, kard. Dionigim Tettamanzim, jeszcze raz wielkodusznie udzielił gościny temu opatrnościowemu spotkaniu. Dziękuję także Wspólności św. Idziego, która zrozumiała wagę tego, co nazwałem «duchem Asyżu», i od 1986 r. wciąż go szerzy odważnie i wytrwale,

¹ Enc. *Verbum dominicum: Acta Leonis XIII*, 11 (1892) 143; por. Benedykt XV, Enc. *Pacem Dei*, 415-12 (1920), 215.

zachęcając do wejścia na drogę niezbędną dla naszego świata, w którym istnieją głębokie nieporozumienia i poważne konflikty.

2. W 1993 r. przywódcy religijni, zgromadzeni po raz pierwszy w Mediolanie na VII Spotkaniu «Ludzie i religie», apelowali do świata: «Żadna nienawiść, żadna przemoc ani żadna wojna nie mogą znaleźć uzasadnienia w religii. Religie nie mogą być przyczyną wojny. Niech słowa religii będą zawsze słowami pokoju! Niech droga wiary prowadzi do dialogu i zrozumienia! Niech religie tak kierują sercami ludzi, by budowali pokój na ziemi!» Od tamtej pory bardzo wiele osób w licznych krajach świata przyjęło to wezwanie i poświęciło się służbie pokojowi i dialogowi. Często duch dialogu i zrozumienia wytyczał drogi pojednania. Niestety, pojawiły się nowe konflikty, a co więcej, umocniło się przekonanie, że konflikt między światami religii i cywilizacji jest nieuniknionym następstwem rozwoju historycznego.

To nieprawda! Pokój jest możliwy zawsze! Zawsze trzeba współpracować, by wykorzenić z kultury i życia zarodki goryczy i niezrozumienia, takie jak pragnienie dominacji nad innymi, bezwzględna żądza zysku, pogarda dla cudzej tożsamości. Tego typu postawy są bowiem przesłankami przyszłych aktów przemocy i wojny. Konflikt nigdy nie jest nieunikniony! Szczególnym zadaniem różnych religii jest uświadamianie wszystkim mężczyznom i kobietom tej prawdy, która jest darem Boga a zarazem owocem wielowiekowych doświadczeń dziejowych. Nazwałem to «duchem Asyżu». Nasz świat potrzebuje tego ducha, potrzebuje, by rodził on przekonania i postawy, które utrwalają pokój, umacniają instytucje międzynarodowe i szerzą pojednanie. «Duch Asyżu» pobudza religie, by wносиły swój wkład w nowy humanizm, którego współczesny świat tak bardzo potrzebuje.

3. W sposób szczególny zaś proces, który rozpoczął się w Asyżu w 1986 r. i trwa dzięki czynnemu zaangażowaniu tak wielu przywódców religijnych, czerpie inspirację i bodźce z «wewnętrznego związku między autentyczną postawą religijną i wielkim dobrem pokoju» (por. przemówienie Jana Pawła II na zakończenie Światowego Dnia Modlitwy o Pokój, w: «L'Osservatore Romano», wyd. polskie, n. 10/1986, s. 17). W Asyżu, najpierw w 1986 r., a następnie w 2002 r., chciałem zwrócić uwagę na ten istotny związek, który ma, moim zdaniem, fundamentalne znaczenie dla rozpoczętego wówczas procesu. Albowiem jak napisałem w przesłaniu na spotkanie w Lowanium i Brukseli - «ludzie modlący się razem nie zacierają bynajmniej różnic między religiami, pozwalają dostrzec, że łączy nas

głęboka więź i że wszyscy jesteśmy pokornymi poszukiwaczami pokoju, zwróconymi ku Temu, który jedynie mocen jest udzielić ludziom tego daru» (*L'Osservatore Romano*», wyd. polskie, n. 11/1992, s. 5).

Świat potrzebuje pokoju. Każdego dnia nadchodzą wiadomości o aktach przemocy, o zamachach terrorystycznych, o działaniach wojennych. Czyżby świat tracił nadzieję na osiągnięcie pokoju? Można niekiedy odnieść wrażenie, że stosowanie przemocy i przelewanie niewinnej krwi stopniowo przeradza się w nawyk. W obliczu tych niepokojących zjawisk pochylałam się z zadumą nad Pismem Świętym i znajduję w nim pokrzepiające słowa Jezusa: «Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam. Nie tak jak daje świat, Ja wam daję. Niech się nie trwoży serce wasze ani się lęka» (J 14, 27). Słowa te budzą nadzieję w nas, chrześcijanach, wierzących w Tego, który jest «naszym pokojem» (Ef 2, 14). Pragnę jednak zwrócić się do wszystkich i prosić, by nie ulegali logice przemocy, odwetu, nienawiści, lecz wytrwale prowadzili dialog. Trzeba zatrzymać falę śmierci, która zniewała i pogrąża we krwi tak wiele regionów świata. Wyznawcy wszystkich religii mogą tu wnieść znaczący wkład. Obraz pokoju, który wylania się ze spotkania w Mediolanie, zachęca wielu ludzi do wejścia na drogę pokoju.

4. Za kilka dni będziemy wspominać tragiczną datę 11 września 2001 r., dzień, w którym śmierć ugodziła serce Stanów Zjednoczonych. Od tego dnia minęły już trzy lata, a groźba zniszczenia przez terrorizm wydaje się coraz większa. Na pewno w walce z tymi, którzy sieją śmierć, konieczna jest stanowczość i konsekwencja. Jednocześnie jednak wszelkimi sposobami trzeba starać się wykorzenić to wszystko, co może sprzyjać wzmagananiu się terroru, a zwłaszcza nędzę, zwątpienie i obojętność. Nie możemy pozwolić, by zawładnął nami lęk, który zamyka w sobie samych i umacnia egoizm jednostek i grup. Trzeba z odwagą globalizować solidarność i pokój. Myślę tu zwłaszcza o Afryce, «kontynencie, który wydaje się symbolem nierówności między Północą i Południem planety» (przesłanie Jana Pawła II do uczestników XVI Międzynarodowego Spotkania «Ludzie i religie», w: «*L'Osservatore Romano*», wyd. polskie, n. 10-11/2002, s. 7), a przedmiotem mojej największej troski jest umiłowane społeczeństwo irackie, za które modłę się każdego dnia do Boga, prosząc o ten pokój, którym ludzie nie potrafią się obdarzyć.

Mediolailskie spotkanie ukazuje potrzebę zdecydowanego wejścia na prawdziwą drogę wiodącą do pokoju, która nigdy nie jest drogą przemocy,

lecz zawsze dialogu. Jest oczywiste – a wiedzą to zwłaszcza osoby pochodzące z krajów, w których toczą się krwawe konflikty – że przemoc rodzi zawsze przemoc. Wojna otwiera bramy do otchłani zła. Podczas wojny wszystko jest możliwe, nawet to, co nie kieruje się żadną logiką. Dlatego też wojnę trzeba zawsze uważać za porażkę, porażkę rozumu i ludzkości. Niech zatem jak najszybciej nastąpi duchowy i kulturowy przełom, który sprawi, że ludzie wyrzekną się wojny. Tak, nigdy więcej wojny! Z tym przekonaniem w październiku 1986 r. w Asyżu zachęcałem wyznawców wszystkich religii, by zgromadzili się, jedni obok drugich, i prosili Boga o pokój. Dziś jestem o tym przekonany jeszcze bardziej: kiedy słabnie ciało, jeszcze wyraźniej odczuwam moc modlitwy.

5. Jest zatem bardzo znaczące, że Wspólnota św. Idziego w tym roku wybrała na hasło spotkania:

«Religie i kultury: odwaga nowego humanizmu». Już sam sposób przebiegu tego spotkania rodzi humanizm, czyli nowy sposób patrzenia na siebie nawzajem, rozumienia się, myślenia o świecie i pracy na rzecz pokoju. W spotkaniu uczestniczą osoby, które potrafią być z innymi, nawiązując przyjaźń, uwydatniającą najwyższą godność każdego człowieka i bogactwo, którego źródłem jest często odmiennosc.

Dialog ukazuje odwagę nowego humanizmu, ponieważ wymaga zaufania do człowieka. Nigdy jednych drugim nie przeciwstawia. Jego celem jest zmniejszenie dystansu i łagodzenie skrajności, aby mogła dojrzeć świadomość, że wszyscy jesteśmy stworzeniami jednego Boga, a zatem braćmi należącymi do tej samej ludzkości.

Głęboko o tym przekonany, zapewniam was o moim duchowym uczestnictwie w spotkaniu i z serca proszę Boga wszechmogącego o niebieskie błogosławieństwa dla wszystkich.

Jan Paweł II, papież

Castel Gandolfo, 3 września 2004 r.

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie (1/2005)

SOLIDARNY ROZWÓJ JAKO NARZĘDZIE WALKI Z GŁODEM I NIEDOŻYWIENIEM

Przesłanie Papieża z okazji Światowego Dnia Wyżywienia

«Solidarność, przezwyciężając egoistyczne postawy w stosunku do świata stworzonego i do jego plodów, chroni także różne ekosystemy i ich zasoby, ludzi w nich żyjących oraz ich podstawowe prawa indywidualne i zbiorowe» - napisał Jan Paweł II w specjalnym przesłaniu do dyrektora generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa Jacques'a Dioufa z okazji Światowego Dnia Wyżywienia, który był obchodzony 15 października 2004 r. pod hasłem: «Bioróżnorodność w służbie bezpieczeństwa żywnościowego».

Pan Jacques Diouf
Dyrektor Generalny
Organizacji Narodów Zjednoczonych
ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO)

1. Obchodzony dziś Światowy Dzień Wyżywienia to dla mnie dobra sposobność, aby raz jeszcze wyrazić uznanie dla działalności prowadzonej przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, której wysiłki w walce z ubóstwem wśród ludności wiejskiej są dobrze znane, zwłaszcza zaś inicjatywy wspomagające postęp tych, którzy przez swą codzienną i nierzadko ciężką pracę związani są z tym właśnie środowiskiem.

Temat tegorocznego Dnia: «Bioróżnorodność w służbie bezpieczeństwa żywnościowego», wskazuje na konkretny środek walki z głodem i niedożywieniem licznych naszych braci i sióstr. Aby bowiem można było osiągnąć cel, jakim jest odpowiedni poziom bezpieczeństwa żywnościowego, niezbędna jest prawidłowa regulacja różnorodności biologicznej, która zapewni przetrwanie licznych gatunków zwierząt i roślin. Ta działalność musi się opierać na refleksji o charakterze etycznym, a nie tylko technicznym i naukowym, choć i te ostatnie są nieodzowne, ażeby można było zabezpieczyć te zasoby i zagwarantować, że będą one wykorzystywane zgodnie z rzeczywistymi potrzebami ludności świata.

2. Niestety międzynarodowe działania na rzecz ochrony bioróżnorodności natrafiają jednak na liczne przeszkody. Choć istnieją coraz bardziej

odpowiednie przepisy, interesy innego typu wydają się zakłócać właściwą równowagę między prawem państw do dysponowania zasobami znajdującymi się na ich terytorium a zdolnością jednostek i społeczności do ochrony i wykorzystania tychże zasobów w celu zaspokojenia rzeczywistych potrzeb. Jest zatem konieczne, aby jako podstawa współpracy międzynarodowej utrzymała się zasada stanowiąca, iż prawo do dysponowania zasobami genetycznymi istniejącymi w różnych ekosystemach nie może być wyłączne ani stawać się przedmiotem konfliktów, ale winno być egzekwowane zgodnie z naturalnymi prawami ludzkości, które regulują współistnienie różnych narodów, współtworzących ludzką rodzinę.

Na takich podstawach ideowych opiera się działalność FAO i to one pozwoliły – między innymi – wprowadzić w życie postanowienia Traktatu o wykorzystaniu zasobów fitogenetycznych w dziedzinie wyżywienia i rolnictwa, który jest skutecznym narzędziem służącym realizacji tych pożądaných celów. Chroni on także interesy rolników, zapewniając im udział w procesach decyzyjnych i motywując ich, aby troszczyli się nie tylko o ilość produkowanej żywności, ale także o jej jakość.

W tym kontekście należy pamiętać zwłaszcza o społecznościach lokalnych, których rozległe dziedzictwo kultury i wiedzy związanej z bioróżnorodnością może zaginąć z powodu braku odpowiedniej ochrony. Istnieje bowiem realne niebezpieczeństwo rabunkowej eksploatacji ich ziem i zniszczenia ich tradycyjnego habitatu; groźny jest również brak należytej ochrony ich własności intelektualnej, której znaczenie dla zachowania bioróżnorodności jest powszechnie uznawane.

3. W wielu środowiskach zwraca się uwagę na konieczność zmian w dotychczasowej metodzie ochrony ogromnych i niezastąpionych zasobów planety, dążąc do rozwoju nie tylko zrównoważonego, ale przede wszystkim solidarnego. Solidarność, należycie rozumiana jako model jedności zdolny inspirować działania jednostek, rządów, międzynarodowych organizacji i instytucji, i wszystkich członków społeczeństwa, przyczynia się do prawidłowego rozwoju ludów i narodów, jej celem zaś jest dobro wszystkich i każdego (por. *Sollicitudo rei socialis*, 40). Taka solidarność, przewyżczając egoistyczne postawy w stosunku do świata stworzonego i do jego płodów, chroni także różne ekosystemy i ich zasoby, ludzi w nich żyjących oraz ich podstawowe prawa indywidualne i zbiorowe. Dzięki solidnemu fundamentowi, jakim jest odniesienie do człowieka, do jego natury i jego potrzeb, solidar-

ność staje się oparciem dla programów, norm, strategii i działań w pełni odpowiadających kryteriom zrównoważonego rozwoju.

Solidarny rozwój może też wskazywać drogi realizacji celów służących zachowaniu równowagi, nie tylko w odniesieniu do ochrony środowiska albo abstrakcyjnej troski o potrzeby przyszłych pokoleń, ale przede wszystkim do nakazów podyktowanych przez sprawiedliwość, potrzebę równomiernego rozdziału zasobów i obowiązek współpracy. Są to zasady głęboko ludzkie, którym Kościół katolicki zawsze poświęca wiele uwagi, udzielając im poparcia i przyczyniając się do ich prawidłowej i pełnej realizacji.

Misja, jaką Stwórca powierzył ludzkości, aby czyniła sobie ziemię poddaną i korzystała z jej owoców (por. Rdz 1, 28), interpretowana w świetle solidarności, nakazuje okazywać szacunek dla pierwotnego zamysłu stworzenia, a więc podejmować działania, które nie burzą porządku natury i jej praw, by osiągać ciągle nowe cele, ale przeciwnie chronią zasoby, zapewniając im przetrwanie i tym samym pozostawiając je do użytku następnych pokoleń.

4. Pragnę przekazać te refleksje wszystkim, którzy gdziekolwiek na świecie obchodzą Dzień Wyżywienia, oraz tym, którzy pełnią różne funkcje i zadania, starają się przyczynić do uwolnienia ludzkości od plagi głodu i niedożywienia. Oby obchody Dnia sprzyjały rozwojowi w skali globalnej i lokalnej nowych form «dzielenia się» owocami ziemi.

Dla pana, panie dyrektorze, oraz dla wszystkich, którzy gorliwie i z poświęceniem współpracują z panem w realizacji celów FAO, proszę Najwyższego o obfite błogosławieństwo.

Jan Paweł II, papież

Watykan, 15 października 2004 r.

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie (1/2005)

MARYJA PATRZY NA DZISIEJSZY ŚWIAT

Przesłanie Ojca Świętego do uczestników XVII Międzynarodowego Kolokwium Mariologicznego

Jan Paweł II skierował przesłanie do uczestników XVII Międzynarodowego Kolokwium Mariologicznego, które odbywało się w dniach 10-12 września 2004 r. w Rovigo we Włoszech pod hasłem: «Maryja patrzy na dzisiejszy świat». Papież pisze, że Bóg posyła Maryję do świata, aby dla każdego człowieka była Matką i towarzyszyła mu swym matczynym spojrzeniem we wszystkich, radosnych i trudnych, sytuacjach jego życia, przypominając, że ceną naszego zbawienia jest krew Jej Syna.

Czcigodny Brat

Bp Lucio Soravito de Franceschi

Ordynariusz Adrii-Rovigo

1. Z wielką radością przyjąłem do wiadomości, że w dniach 10-12 września 2004 r. odbędzie się w Rovigo XVII Międzynarodowe Kolokwium Mariologiczne. Pozdrawiam serdecznie wszystkich jego uczestników, a zwłaszcza ciebie, czcigodny bracie, a także członków Włoskiego Interdyscyplinarnego Stowarzyszenia Mariologicznego oraz siostry ze Zgromadzenia Wynagradzających Służebnic Maryi, z których inicjatywy zostało zorganizowane to spotkanie z okazji 50. rocznicy koronacji obrazu Matki Bożej Bolesnej z Rovigo.

Temat kolokwium: «Maryja patrzy na dzisiejszy świat», zachęca, by spojrzeć – jeśli tak można powiedzieć – oczami Najświętszej Maryi Panny na radosne i smutne wydarzenia naszych czasów. Oczy Maryi są zwrócone przede wszystkim na Trójcę Przenajświętszą w tajemnicy niewypowiedzianej miłości, która jednoczy w nierozzerwalnej więzi trzy Osoby Boskie. Kontemplując Ojca, Słowo i Ducha Świętego, Maryja Dziewica czuje się jakby posłana do ludzkości, aby względem każdego człowieka wypełniać swą matczyną misję, powierzoną Jej przez ukrzyżowanego Syna (por. J 19, 25-27). Maryja czuwa nad światem, w którym Jej dzieci, dążące do błogostawionej ojczyzny, idą po drodze wiary, napotykając niemało niebezpieczeństw i trudów (por. *Lumen gentium*, 62).

Najświętsza Maryja Panna jest obecna jako troskliwa Matka na «drodze-pielgrzymce Kościoła poprzez przestrzeń i czas, a bardziej jeszcze poprzez dzieje ludzkich dusz» (*Redemptoris Mater*, 25). Jej matczynemu spojrzeniu nie ujdzie żadna sprawa Kościoła, pojedynczego wiernego czy całej ludzkiej rodziny.

2. Obchody rocznicy koronacji obrazu Matki Bożej Bolesnej skłaniają nas do refleksji nad «spojrzeniem», jakim Maryja Dziewica obecna na Kalwarii obejmuje Chrystusa ukrzyżowanego, który z wysokości krzyża prosi Ją, by otworzyła swe matczyne serce na umiłowanego ucznia: «Nie-wiasto, oto syn Twój» (J 19, 26). W tej oto chwili Matka Boża, uczestnicząc w męce swego Jednorodzonego Syna, staje się Matką Jana, Matką całego rodzaju ludzkiego (por. J 19, 26-27).

Maryja o Sercu przebitym mieczem boleści zachęca nas, byśmy oży-wiali naszą wiarę w Tego, który nas zbawił, przelewając swą najdroższą krew za wszystkich ludzi, wskazuje nam Jezusa jako jedynego Zbawiciela, przepowiadanego i zwiastowanego już w chwili narodzin jako «światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela» (por. Łk 2, 32).

Możemy zatem powiedzieć, że Dziewica Bolesna jest, w pewnym sen-sie, «dla siebie i dla całego rodzaju ludzkiego przyczyną zbawienia» (św. Ireneusz, *Przeciw herezjom*, III, 22, 4, w: Ojcowie Kościoła greccy i syryj-scy, *Teksty o Matce Bożej*, tłum. ks. Wojciech Kania, Niepokalanów 1981 r., s. 24). Jej matczyna miłość pomaga nam otworzyć nasze serca na cier-pienia innych, a zwłaszcza tych, którzy poszukują prawdziwych odpowie-dzi na najgłębsze pytania dotyczące życia.

3. Czcigodny bracie, modlitwą towarzysząc pracom tego ważnego ko-łokwium, na którym spotykają się wybitni uczeni z zakresu mariologii i wielu czcicieli Maryi. Niech Najświętsza Maryja Panna pomoże każde-mu zrozumieć, jak w życiu codziennym dawać świadectwo o swej wierze w Chrystusa i jakimi środkami należy się posługiwać, by skutecznie głosić Ewangelię, zachowując zawsze wrażliwość na natchnienia Ducha Święte-go i gotowość do pełnienia woli Pana.

Dzieląc się z wami tymi myślami, z serca udzielam tobie, czcigodny bracie, organizatorom, prelegentom, Wynagradzającym Służebnicom Ma-

ry i wszystkim biorącym udział w tym Międzynarodowym Kolokwium Mariologicznym specjalnego Apostolskiego Błogosławieństwa.

Jan Paweł II, papież

Castel Gandolfo, 8 września 2004 r.,
w święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie (1/2005)

EUCHARYSTIA ŚWIATŁEM I ŻYCIEM NOWEGO TYSIĄCLECIA

Przemówienie Ojca Świętego podczas uroczystej inauguracji Roku Eucharystii (17.10.2004r.)

1. «A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata» (Mt 28, 20).

Zgromadzeni przed Najświętszym Sakramentem, w sposób szczególny doświadczamy w tym momencie prawdy zawartej w Chrystusowej obietnicy: On jest z nami!

Pozdrawiam was wszystkich, zgromadzonych w Guadalajarze, aby uczestniczyć w zakończeniu Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego. Szczególnie pozdrawiam kard. Jozefa Tomko, mojego legata, kard. Juana Sandovalla Iñiguez, arcybiskupa Guadalajary, kardynałów, arcybiskupów i biskupów oraz obecnych tam kapłanów z Meksyku i wielu innych krajów.

Pozdrawiam także wszystkich wiernych z Guadalajary, z Meksyku i z innych zakątków świata, złączonych z nami w adoracji tajemnicy eucharystycznej.

2. Telewizyjna łączność między Bazyliką św. Piotra, sercem chrześcijaństwa, i Guadalajarą, stolicą kongresu, jest jakby pomostem między kontynentami, nadającym naszemu modlitewnemu spotkaniu charakter duchowej *Statio Orbis*, w której jednoczą się wierni całego świata. Celem, do którego wszyscy zmierzają, jest sam Jezus, rzeczywiście obecny w Najświętszej Eucharystii w tajemnicy swej śmierci i zmartwychwstania. W niej łączą się niebo i ziemia oraz spotykają się różne narody i kultury. Chrystus jest «naszym pokojem, On, który obie części [ludzkości] uczynił jednością» (Ef 2, 14).

3. «Eucharystia światłem i życiem nowego tysiąclecia». Temat kongresu zachęca nas nie tylko do rozważania tajemnicy eucharystycznej jako takiej, ale również w odniesieniu do problemów naszych czasów.

Tajemnica światła! Światła potrzebuje serce człowieka obciążone przez grzech, niejednokrotnie zdezorientowane i znużone, nękanie wszelkim cierpieniem. Światła potrzebuje świat w trudnym dążeniu do pokoju, który wydaje się odległy, na początku tysiąclecia wstrząsanego i upokarzanego przez przemoc, terroryzm i wojnę.

Eucharystia jest światłem! W nieustannie głoszonym słowie Bożym, w chlebie i winie przemienionym w Ciało i Krew Chrystusa jest właśnie On, zmartwychwstały Pan, otwierający umysły i serca oraz pozwalający się rozpoznać «przy łamaniu chleba» (por. Łk 24, 35). W tym biesiadnym znaku przeżywamy na nowo ofiarę Krzyża, doświadczamy nieskończonej miłości Boga i czujemy się wezwani, by nieść Chrystusowe światło pośród ludzi naszych czasów.

4. Tajemnica życia! Czy można pragnąć czegoś bardziej niż życia? A jednak ta powszechna ludzka tęsknota spychana jest w cień przez kulturę odmawiającą szacunku życiu we wszystkich jego stadiach, przez obojętność skazującą tak wielu ludzi na głód i zacofanie, przez badania naukowe, które niekiedy prowadzone są w służbie egoizmu silniejszego.

Drodzy bracia i siostry, potrzeby tylu naszych braci powinny pobudzić nas do odpowiedzialności. Nasze serca nie mogą być głuche na ich prośby o pomoc. I nie możemy również zapominać, że «nie samym chlebem żyje człowiek» (por. Mt 4, 4). Potrzebujemy «chleba żywego, który zstąpił z nieba» (por. J 6, 51). Tym chlebem jest Jezus. Żywić się nim oznacza przyjęcie życia Boga (por. J 10, 10), otwierając się na logikę miłości i dzielenia się.

5. Chciałem, by ten rok był poświęcony w sposób szczególny Eucharystii. W rzeczywistości na co dzień, a zwłaszcza w niedzielę, będącą dniem zmartwychwstania Chrystusa, Kościół żyje tą tajemnicą. Jednakże w Roku Eucharystii wspólnota chrześcijańska wezwana jest do pogłębienia świadomości tej tajemnicy przez jej szczególnie staranne sprawowanie, długą i żarliwą adorację oraz większe i braterskie zaangażowanie w służbę najbardziej potrzebującym. Eucharystia jest źródłem i epifanią komunii. Jest początkiem i programem misji (por. *Mane nobiscum Domine*, rozdz. III i IV).

Wspólnota chrześcijańska powinna żyć tą tajemnicą naśladując Maryję, «Niewiastę Eucharystii» (*Ecclesia de Eucharistia*, rozdz. VI). Umocniona «chlebem życia wiecznego», powinna uobecniać światło i życie, być zaczynem ewangelizacji i solidarności.

6. *Mane nobiscum, Domine!* Podobnie jak dwaj uczniowie z Ewangelii, prosimy Cię, Panie Jezu: zostań z nami.

Ty, Boży Wędrowcu, który znasz nasze drogi i nasze serca, nie dozwól, byśmy pozostali więźniami wieczornych cieni.

Wspieraj nas, gdy jesteśmy strudzeni, przebaczone grzechy, kieruj naszymi krokami na drogach dobra.

Błogosław dzieciom, młodzieży, starszym, rodzinom, a zwłaszcza chorym. Błogosław kapłanom oraz osobom konsekrowanym. Błogosław całą ludzkość.

W Eucharystii jesteś «lekarstwem na nieśmiertelność»: obdarz nas pragnieniem pełni życia, które nam pomoże iść po tej ziemi jako ufni i radośni pielgrzymi, wpatrzeni zawsze w cel życia bez końca.

Zostań z nami, Panie! Zostań z nami! Amen.

Na zakończenie Ojciec Święty powiedział:

Z radością ogłaszam teraz, że następny Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbędzie się w mieście Quebecu w 2008 r.

Niech ta perspektywa zachęca wiernych do bardziej wielkodusznego i głębokiego przeżywania obecnego Roku Eucharystii!

Jan Paweł II, papież

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie (1/2005)

EPISKOPAT POLSKI

Warszawa, dnia 28 grudnia 2004 r.

L.dz.2365/KEP/2004

APEL PRZEWODNICZĄCEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI O POMOC DLA OFIAR TRZĘSIENIA ZIEMI W KRAJACH POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ AZJI

„Ludzie dobrej woli (...), przybądźcie, aby spotkać Tego, który przychodzi, aby nam wskazać drogi prawdy, pokoju i miłości.” Te słowa kieruje w swoim orędziu Jan Paweł II na święta Bożego Narodzenia 2004.

Wezwanie to uwrażliwia nas na obecność ludzi potrzebujących pomocy i żyjących obok nas, ale staje się szczególnie aktualne w obliczu tragedii, która 26 grudnia 2004 roku wydarzyła się w krajach Południowo-Wschodniej Azji. Na skutek silnego trzęsienia ziemi i niszczycielskiej fali tsunami, która zalała nadmorskie miejscowości, zginęło około 30 tysięcy ludzi.

Poszkodowani w tym rejonie świata pilnie potrzebują pomocy. Ludzie oplakują tam tysiące rodaków, którzy stracili życie, a jednocześnie próbują zabezpieczyć potrzeby życiowe ocalałych.

Odpowiadając na wezwanie Ojca Świętego, jako ludzie dobrej woli, wyjdźmy naprzeciw tym, którzy dziś przeżywają dramat zaistniałej sytuacji.

Zwracam się zatem z prośbą do Czcigodnych Braci w Biskupstwie o zorganizowanie w dniu 9 stycznia 2005 roku zbiórki do puszek na ten cel.

Caritas Polska dotychczas przekazała na pomoc doraźną 30 000 \$. Pieniądze te są przeznaczane na zakup niezbędnych artykułów, w tym żywności, lekarstw i środków higieny.

Zebrane ofiary proszę przekazać na konto Caritas Polska:

Caritas Polska

PKO BP S.A I oddział w Warszawie

70 1020 1013 0000 0102 0002 6526

z dopiskiem: **trzęsienie ziemi w Azji**

Niech spotkanie z Miłością Nowonarodzonego Chrystusa jeszcze bardziej otworzy nas na potrzeby naszych bliźnich.

Wszystkich ludzi dobrej woli, zwłaszcza duchowieństwo, rodziny zakonne i wiernych proszę o modlitwę w intencji poszkodowanych i ludzi niosących im pomoc.

Bożej opiece polecam i łączę się w modlitwie

+ Józef Michałik

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Zępane oferty proszę przekazać na konto Caritas Polska:
Caritas Polska
PKO BP S.A I oddział w Warszawie
70 1020 1013 0000 0102 0002 6526
z dopiskiem: trzęsienie ziemi w Azji

BISKUP SIEDLECKI

DEKRET

Po doświadczeniach zdobytych podczas wizytacji kanonicznych oraz w różnorodnych spotkaniach z kapłanami i wiernymi świeckimi, dostrzegam potrzebę częściowego odnowienia przepisów diecezjalnych, które dotyczą rad działających w parafiach. W pewnym stopniu będzie to przypomnienie norm ustanowionych przez mego Poprzednika, dnia 29 stycznia 1998 r. (*WDP 1998, nr 7, s. 390-394*). Chcąc jednak nieco inaczej ustawić niektóre sprawy, zatwierdziłem w dniu dzisiejszym odnowiony statut Parafialnej Rady Duszpasterskiej i oraz nowy Statut Parafialnej Rady ds. Ekonomicznych. Za potrzebą takiej odnowy przemawia istniejąca obecnie sytuacja. Mimo, że 5-letnia kadencja rad powołanych w 1998 r. upłynęła ponad rok temu, w wielu parafiach nie zostały przeprowadzone kolejne wybory. Również w czasie trwania kadencji bywało tak, że rady nie działały dostatecznie sprawnie i nie zawsze przynosiły spodziewane owoce współpracy kapłanów z laikatem.

Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy prawa kanonicznego oraz pewne wnioski z dyskusji przeprowadzonej na ostatnim zebraniu Rady Kapłańskiej, niniejszym zarządzam obowiązek powoływania w parafiach dwóch rad – Parafialnej Rady Duszpasterskiej oraz Parafialnej Rady ds. Ekonomicznych. Chociaż odmienne są zadania poszczególnych Rad, nie jest wykluczone członkostwo tych samych osób w obydwu gremiach, co może mieć miejsce szczególnie w mniejszych parafiach.

Proszę Czcigodnych Duszpasterzy, aby w czasie Świąt Bożego Narodzenia ogłosili wiernym istotne elementy niniejszego dekretu, a w czasie tegorocznej wizyty kolędowej zebrali kandydatury do obydwu Rad. Jest wskazane, aby ponadto dać wiernym możliwość bezpośredniego zgłaszania kandydatów w formie pisemnej. Sporządzone listy kandydatów należy następnie wywiesić na tablicy ogłoszeń w niedzielę, 23 lub 30 stycznia 2005 r., aby – zgodnie z postanowieniami statutów – wybory przeprowadzić 6 lutego. Treść statutów obydwu Rad ukaże się w styczniowym numerze „Wiadomości Diecezjalnych Siedleckich”.

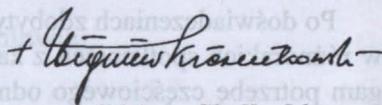
Wraz z zatwierdzeniem statutów, Rady winny być wyłaniane według zasad w nich zawartych. Jeśli jednak w jakiejś parafii owocnie działa Rada ds. Duszpasterskich wybrana zgodnie z wcześniejszymi przepisami, może ona funkcjonować do końca swojej kadencji. Wyłonić trzeba jedynie Radę ds. Ekonomicznych.

Ks. Piotr Sawczuk

Kanclerz

L. dz. 1141/1/04

Siedlce, dnia 22 grudnia 2004 r.

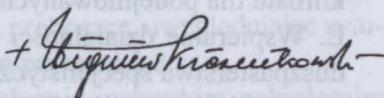
+
Biskup Siedlecki

ZARZĄDZENIE

W związku z wydaniem odnowionych przepisów o Radach parafialnych, niniejszym zarządzam, aby po ukonstytuowaniu się Rad, zaproponować członkom pewien program formacyjny. W każdej wspólnotie parafialnej Rady będą skupiały osoby najbardziej zaangażowane w sprawy Kościoła, cieszące się zaufaniem wiernych oraz duszpasterzy. Ufam, że podjęcie programu formacyjnego będzie przynosiło dobre owoce duchowe i wszystkim pomoże jaśniej zobaczyć swoje miejsce oraz swoją rolę we wspólnotie Kościoła.

Za organizowanie dni skupienia w swoim dekanacie odpowiedzialni będą Księża Dziekani. Proszę, aby dwa razy w roku, skierowali zaproszenia za pośrednictwem Księży Proboszczów do członków Parafialnych Rad Duszpasterskich oraz Parafialnych Rad ds. Ekonomicznych z terenu swoich dekanatów. Zdaję sobie sprawę, że nie zawsze będzie łatwo zebrać wszystkich członków obydwu Rad. Proszę więc, aby uczestniczyło ich jak najwięcej, a przynajmniej połowa radnych z każdej parafii.

Sposób odbywania dni skupienia pozostawiam decyzji Czcigodnych Księży Dziekanów. Sugeruję jednak, aby zostały uwzględnione takie elementy, jak konferencja ascetyczna, konferencja informacyjna na aktualny temat z życia Kościoła, zwłaszcza w Polsce, adoracja Najświętszego Sakramentu, ewentualnie możliwość odbycia spowiedzi i wymiana doświadczeń. Proszę też Księża Dziekanów o przesyłanie do Kurii, w terminie 2 tygodni po odbyciu spotkania, krótkiej informacji o przeprowadzeniu dnia skupienia i głównych wątkach, które zostały poruszone.

Biskup Siedlecki

L. dz. 1141/2/04

Siedlce, dnia 22 grudnia 2004 r.

Otrzymują Księża Dziekani

STATUT PARAFIALNEJ RADY DUSZPASTERSKIEJ W DIECEZJI SIEDLECKIEJ

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Parafialna Rada Duszpasterska (PRD) stanowi, w myśl kan. 536 Kodeksu Prawa Kanonicznego, ciało doradcze, które pod kierownictwem proboszcza parafii, przyczynia się do ożywiania działalności pasterskiej.

§ 2. PRD jest miejscem czynnego i odpowiedzialnego zaangażowania wiernych świeckich w zbawcze posłannictwo Kościoła, a jej członkowie mają za zadanie wyrażać swoje roztropne opinie i sugestie ukierunkowane na dobro duchowe parafialnej wspólnoty (por. KK 37; kan. 212 § 3; 228 § 2 KPK).

II. Cele i zadania PRD

§ 3. Głównym celem PRD jest świadczenie pomocy proboszczowi w organizacji życia duszpasterskiego w parafii. Cel ten jest realizowany przez:

- A. Wspieranie inicjatyw duszpasterskich w dziedzinie życia liturgicznego, apostołstwa, dzieł pobożności i miłości;
- B. Pomoc w przeprowadzeniu trafnej diagnozy stanu religijno-moralnego różnych środowisk parafii, z uwzględnieniem zachodzących przemian społeczno-kulturowych;
- C. Udział w opracowaniu rocznego parafialnego planu duszpasterskiego, w oparciu o program ogólnopolski i diecezjalny;
- D. Budzenie wśród parafian zaufania do Kościoła i tworzenie dobrego klimatu dla podejmowanych inicjatyw duszpasterskich;
- E. Wspieranie działalności ruchów, stowarzyszeń katolickich i grup duszpasterstwa specjalistycznego.

§ 4. Do kompetencji PRD nie należą sprawy z dziedziny wiary i moralności, jak również jakikolwiek wpływ na obsadę urzędów duszpasterskich w parafii.

§ 5. Sprawy finansowe i gospodarcze podlegają Parafialnej Radzie ds. Ekonomicznych. PRD może jednak roztropnie wnioskować o skierowanie środków na określone cele duszpasterskie.

§ 6. PRD posiada jedynie głos doradczy i nie może w żaden sposób stać się instytucją podejmującą wiążące decyzje, jednak proboszcz winien wziąć pod uwagę formułowane przez nią wnioski.

III. Skład PRD i sposób powoływania członków

§ 7. Członkiem PRD może być wierny mający stałe zamieszkanie w parafii, pełnoletni, bierzmowany, odznaczający się roztropnością, wolny od kar kościelnych i cieszący się dobrą opinią wśród parafian.

§ 8. W skład PRD wchodzi trzy grupy wiernych: członkowie z urzędu, mianowani przez proboszcza oraz wyłonieni w wyborach. Liczba członków pochodzących z wyboru powinna stanowić nie mniej niż połowę członków całej Rady.

§ 9. Z urzędu wchodzi:

- A. Proboszcz jako jej przewodniczący (kan. 536 § 1 KPK);
- B. Wikariusze i prefekci pracujący w parafii;
- C. Przedstawiciel zgromadzeń zakonnych, działających na terenie parafii;
- D. Przedstawiciel osób świeckich zatrudnionych w pracy duszpasterskiej (w szczególności katechetów). Jeśli jest to liczniejszy zespół, mogą być wyłonieni dwaj przedstawiciele;
- E. Jeden lub dwóch reprezentantów ruchów i stowarzyszeń katolickich działających w parafii.
- F. Jeden przedstawiciel środowiska nauczycieli. Dotyczy to parafii, w których takie środowisko jest stosunkowo liczne.

§ 10. Proboszcz mianuje kilku członków PRD, z zachowaniem przepisu § 8.

§ 11. Zależnie od wielkości parafii, liczba wybieranych członków PRD winna wynieść od 7 do 12. Liczbę określa proboszcz, uwzględniając sytuację duszpasterską parafii, z zachowaniem przepisu § 8.

§ 12. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim pełnoletnim członkom parafii.

§ 13. Na miesiąc przed wyborami, podczas wszystkich mszy niedzielnych, proboszcz informuje o możliwości zgłaszania wybieralnych kandydatów na członków PRD. Nazwiska kandydatów winny być przekazywane w formie pisemnej proboszczowi parafii. Możliwe jest także wyłanianie kandydatów w drodze bezpośredniej konsultacji proboszcza z parafianami, przy

okazji wizyty kolędowej, ale to nie może zastąpić ogólnej informacji skierowanej do wszystkich parafian.

§ 14. Przy tworzeniu listy kandydatów, proboszcz – wedle roztropnej oceny – może pominąć zgłoszone nazwisko, jeśli:

A. Osoba nie spełnia kryteriów określonych w § 7 niniejszego statutu.

B. Została zgłoszona znaczna liczba kandydatów. Proboszcz może – celem usprawnienia głosowania – wziąć pod uwagę tylko nazwiska kandydatów zgłaszanych wielokrotnie, tak, aby ogólna liczba kandydatów była ok. 2 razy większa, niż liczba miejsc do obsadzenia w wyniku wyborów.

§ 15. Lista kandydatów winna być zamknięta na tydzień przed wyborami i wtedy też podana z ambony i wywieszona na tablicy ogłoszeń. W tę samą niedzielę należy przygotować stosowną liczbę kart do głosowania (zaleca się opatrzyć karty pieczęcią parafialną), aby wierni mogli je wziąć ze sobą do domów.

§ 16. Wybory przeprowadza się w niedzielę.

§ 17. Każdy uprawniony może zgłaszać na dwóch kandydatów. W razie oddania głosu na większą liczbę kandydatów, brani są pod uwagę tylko dwaj pierwsi. Nie bierze się pod uwagę głosów oddanych na osoby spoza listy kandydatów.

§ 18. Karty z zapisanymi nazwiskami kandydatów wierni zwracają do proboszcza zgodnie z ustalonym przez niego trybem. Wskazane jest udostępnienie jakiejś ilości kart do głosowania dla osób, które przez zapomnienie nie przyniosły ich z domu.

§ 19. Podliczenia głosów dokonuje specjalna Komisja Wyborcza złożona z 2-5 osób, wyznaczonych przez proboszcza.

IV. Kadencja i zmiany składu w czasie jej trwania

§ 20. Członkowie PRD są powoływani na okres 5 lat. Po upływie kadencji mogą być wybrani lub mianowani ponownie, jednak nie więcej niż trzy kolejne kadencje.

§ 21. Członkowie PRD mogą być równocześnie członkami Parafialnej Rady ds. Ekonomicznych.

§ 22. Uprawnienia PRD wygasają w momencie wakatu parafii lub zmiany proboszcza.

§ 23. Najpóźniej po upływie 6 miesięcy od kanonicznego objęcia parafii proboszcz ma obowiązek zorganizować wybory i powołać do życia nową PRD, lub potwierdzić umocowanie dotychczasowej.

§ 24. Skład PRD winien zostać przedstawiony do zatwierdzenia dziekanowi w przeciągu dwóch tygodni, zaś w parafiach dziekańskich, ordynariuszowi miejsca w tym samym czasie. Po ukonstytuowaniu się Rady, proboszcz jej skład podaje wiernym.

§ 25. W terminie trzech tygodni od wyborów dziekan ma obowiązek przesłać do Kurii listy członków PRD z terenu swojego dekanatu.

§ 26. Poszczególni członkowie mają możliwość zrezygnowania z udziału w pracach PRD. W uzasadnionych przypadkach (zob. § 7) mogą też być wykluczeni przez proboszcza, który jednak powinien przedtem skonsultować się z dziekanem.

§ 27. W przypadkach wymienionych w uprzednim paragrafie, jak też w razie śmierci lub wyprowadzenia się członka Rady z parafii, należy postąpić w jeden z niżej określonych sposobów:

A. Jeśli chodzi o członka PRD pochodzącego z wyboru, na jego miejsce pozostali członkowie wybierają nowego zwykłą większością głosów;

B. Jeśli natomiast był to członek PRD z nominacji, na jego miejsce nowego mianuje proboszcz.

C. Jeśli był to członek PRD z urzędu, na jego miejsce wchodzi ten, kto po nim ten urząd obejmuje.

V. Funkcjonowanie PRD

§ 28. Zwyczajne zebrania PRD winny odbywać się dwa razy w roku. Zwołuje je proboszcz, przekazując informację w ogłoszeniach parafialnych, przynajmniej na trzy tygodnie przed terminem zebrania. Istnieje również możliwość zwołania zebrania nadzwyczajnego, w zależności od aktualnych potrzeb duszpasterskich. Zebranie nadzwyczajne może być zwołane bądź przez proboszcza, bądź na pisemny wniosek przynajmniej połowy członków PRD.

§ 29. Podczas pierwszego posiedzenia ma być wybrany sekretarz PRD, którego zadaniem jest prowadzenie protokołów ze wszystkich zebrań. Protokoły powinny być przechowywane w kancelarii parafialnej i udostępnione przy okazji wizytacji kanonicznej oraz wizytacji dziekańskiej.

§ 30. Uchwały PRD zapadają zwykłą większością głosów, przy uczestnictwie przynajmniej 50% wszystkich członków.

§ 31. Uchwały podjęte bez udziału proboszcza – przewodniczącego PRD – nie mają mocy.

§ 32. Podjęte uchwały mają charakter doradczy wobec dalszych działań proboszcza (zob. § 6). W przypadkach spornych należy odwołać się do Biskupa Siedleckiego.

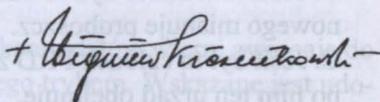
§ 33. Posiedzenia Rady mają charakter niepubliczny, ale o ważniejszych uchwałach proboszcz winien poinformować parafian.

§ 34. W ramach PRD mogą być powołane do życia specjalne sekcje, zajmujące się szczegółowymi dziedzinami duszpasterstwa (np. sekcja liturgiczna, sekcja ds. duszpasterstwa młodzieży, itp.).

VI. Postanowienie końcowe

§ 35. Wszelkie zmiany w niniejszym statucie mogą być wprowadzone jedynie decyzją Biskupa Siedleckiego.

Zatwierdzam

Biskup Siedlecki

L. dz. 1155/04

Siedlce, dnia 22 grudnia 2004 r.

STATUT PARAFIALNEJ RADY DS. EKONOMICZNYCH W DIECEZJI SIEDLECKIEJ

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Zgodnie z kan. 537 KPK w każdej parafii winna być ustanowiona Rada ds. Ekonomicznych (PRE), której zadaniem – w myśl norm prawa powszechnego i postanowień niniejszego statutu – jest pomoc proboszczowi w jego trosce o dobra parafialne.

§ 2. Proboszcz jest wyłącznym reprezentantem parafii w podejmowaniu wszystkich czynności prawnych (kan. 532 KPK). PRE posiada jedynie głos doradczy i nie może w żaden sposób stać się instytucją podejmującą wiążące decyzje. Proboszcz ma jednak obowiązek wysłuchać jej zdania w ważniejszych sprawach gospodarczych.

II. Zadania i uprawnienia PRE

§ 3. Proboszcz obowiązany jest wysłuchać opinii Rady w następujących przypadkach:

- A. Przy ustalaniu statusu i płac świeckich pracowników parafii (szczególnie organisty, kościelnego i grabarza);
- B. Przy nabywaniu na rzecz parafii i zbywaniu nieruchomości;
- C. Przed decyzją o rozebraniu budynku parafialnego;
- D. Przy wynajmowaniu lokalu parafialnego;
- E. Przy ustanowieniu dzierżawy;
- F. Przy podejmowaniu bardziej kosztownych inwestycji, takich jak budowa nowego obiektu, przebudowa, poważny remont lub odnowa istniejących budynków.
- G. Przy zaciągnięciu kredytu w wysokości ponad 10 tys. zł.

§ 4. Przed podjęciem decyzji w sprawach wyliczonych w punktach B-G paragrafu 3, proboszcz winien uzyskać zgodę Biskupa Siedleckiego, a umowę z pracownikami kościelnymi (punkt A) przedstawić mu do zatwierdzenia. We wszystkich przypadkach pismo kierowane do Biskupa winno jednak zawierać podpisy członków PRE, lub przynajmniej informację o ich stanowisku z podpisem choćby jednego z członków PRE.

§ 5. W razie sprzeciwu większości członków PRE, proboszcz przedstawia sprawę Biskupowi Siedleckiemu do rozstrzygnięcia.

§ 6. Członkowie PRE są proszeni o czynną pomoc proboszczowi w razie przeprowadzania dodatkowej zbiórki na sfinansowanie kosztowniejszych przedsięwzięć i ewentualnie w pozyskiwaniu środków z innych źródeł.

§ 7. PRE nie ma prawa wypowiadać się w sprawach, w których zostało wydane zarządzenie kompetentnej władzy kościelnej, uregulowanych w prawie powszechnym lub partykularnym.

III. Członkowie Rady

§ 8. PRE liczy od 3 do 9 członków, w zależności od wielkości parafii. Liczba ta winna być zwiększona w przypadku budowy kościoła lub innych poważnych inwestycji w parafii, bądź dla zachowania własnej tradycji, zgodnie z którą wszystkie miejscowości parafii mają swojego przedstawiciela w Radzie.

§ 9. Członkowie PRE są powoływani na okres 5 lat. Po upływie kadencji mogą być wybrani lub mianowani ponownie, jednak nie więcej niż trzy kolejne kadencje.

§ 10. Członkiem PRE może być wierny pełnoletni, bierzmowany, mający stałe zamieszkanie w parafii, odznaczający się roztropnością, wolny od kar kościelnych, cieszący się dobrą opinią wśród wiernych oraz mający rozeznanie w sprawach gospodarczych.

§ 11. W skład PRE wchodzi wierni wyłonieni w wyborach oraz mianowani przez proboszcza. Liczba członków pochodzących z wyboru powinna stanowić przynajmniej połowę ogólnej liczby.

§ 12. Ta sama osoba może kandydować równocześnie do PRE i do Parafialnej Rady Duszpasterskiej.

§ 13. Do PRE nie mogą kandydować pracownicy parafii lub proboszcza.

§ 14. Wskazane jest organizowanie wyborów do PRE łącznie z wyborami do Parafialnej Rady Duszpasterskiej, według procedury przepisanej w statucie PRD, z uwzględnieniem poniższych przepisów.

§ 15. Na miesiąc przed wyborami proboszcz informuje o możliwości zgłaszania wybieralnych kandydatów na członków PRE. Nazwiska kandydatów winny być przekazywane w formie pisemnej proboszczowi parafii. Możliwe jest także wyłanianie kandydatów w drodze bezpośredniej kon-

sultacji proboszcza z parafianami, przy okazji wizyty kolędowej, ale to nie może zastąpić ogólnej informacji skierowanej do wszystkich parafian.

§ 16. Przy tworzeniu listy kandydatów, proboszcz – wedle roztropnej oceny – może pominąć jakieś zgłoszone nazwisko, jeśli:

A. Osoba nie spełnia kryteriów określonych w paragrafie 10 niniejszego statutu.

B. Została zgłoszona znaczna liczba kandydatów. Proboszcz może – celem usprawnienia głosowania – wziąć pod uwagę tylko nazwiska kandydatów zgłaszanych wielokrotnie, tak, aby ogólna liczba kandydatów była ok. 2 razy większa, niż liczba miejsc do obsadzenia w wyniku wyborów.

§ 17. Lista kandydatów winna być zamknięta na tydzień przed wyborami i wtedy też podana z ambony i wywieszona na tablicy ogłoszeń.

§ 18. Jeśli wybory do PRE odbywają się razem z wyborami do Parafialnej Rady Duszpasterskiej, należy sporządzić odrębne listy kandydatów. Zgodnie z paragrafem 12 niniejszego statutu, na obydwu listach mogą się powtarzać niektóre nazwiska.

§ 19. W niedzielę, w którą publikuje się listy kandydatów, należy też przygotować stosowną liczbę kart do głosowania (zaleca się opatrzyć karty pieczęcią parafialną), aby wierni mogli je wziąć ze sobą do domów. Karty do PRE i karty do Parafialnej Rady Duszpasterskiej powinny różnić się kolorem.

§ 20. Każdy uprawniony może zagłosować na jednego kandydata. W razie oddania głosu na większą liczbę kandydatów, brany jest pod uwagę tylko pierwszy. Nie bierze się pod uwagę głosów oddanych na osoby spoza listy kandydatów.

§ 21. Karty z zapisanymi nazwiskami kandydatów wierni zwracają do proboszcza zgodnie z ustalonym przez niego trybem. Wskazane jest udostępnienie jakiejś ilości kart do głosowania dla osób, które przez zapomnienie nie przyniosły ich z domu.

§ 22. Proboszcz mianuje swobodnie kilku członków PRE, z zachowaniem przepisu paragrafu 11.

§ 23. Uprawnienia PRE wygasają w momencie wakatu parafii lub zmiany proboszcza.

§ 24. Najpóźniej po upływie 6 miesięcy od kanonicznego objęcia parafii, proboszcz ma obowiązek zorganizować wybory i powołać do życia nową PRE, lub potwierdzić umocowanie dotychczasowej.

§ 25. Skład PRE winien zostać przedstawiony do zatwierdzenia dziekanowi w przeciągu dwóch tygodni, zaś w parafiach dziekańskich, ordynariuszowi miejsca w tym samym czasie. Po ukonstytuowaniu się Rady, proboszcz jej skład podaje wiernym.

§ 26. Poszczególni członkowie mają możliwość zrezygnowania z udziału w pracach PRE. W uzasadnionych przypadkach (zob. § 10) mogą też być przez proboszcza wykluczeni z Rady. Proboszcz winien jednak wcześniej porozumieć się w tej sprawie z dziekanem.

§ 27. W przypadkach wymienionych w uprzednim paragrafie, jak też w razie śmierci lub wyprowadzenia się członka Rady z parafii, należy postąpić w jeden z niżej określonych sposobów:

A. Jeśli dotyczy to członka PRE pochodzącego z wyboru, na jego miejsce pozostali członkowie wybierają nowego zwykłą większością głosów;

B. Jeśli natomiast był to członek PRE z nominacji, na jego miejsce nowego mianuje proboszcz.

§ 28. W terminie trzech tygodni od wyborów dziekan ma obowiązek przesłać do Kurii listy członków PRE z terenu swojego dekanatu.

IV. Zebrania Rady

§ 29. Zwyczajne zebrania PRE winny odbywać się dwa razy w roku. Zwołuje je proboszcz, przekazując informację w ogłoszeniach parafialnych, przynajmniej na trzy tygodnie przed terminem zebrania. Istnieje również możliwość zwołania zebrania nadzwyczajnego, w zależności od aktualnych potrzeb parafii. Zebranie nadzwyczajne może być zwołane z inicjatywy proboszcza, bądź na pisemny wniosek przynajmniej połowy członków Rady.

§ 30. Podczas pierwszego posiedzenia ma być wybrany sekretarz Rady, którego zadaniem jest prowadzenie protokołów ze wszystkich zebrań. Protokoły powinny być przechowywane w kancelarii parafialnej i udostępnione przy okazji wizytacji kanonicznej oraz wizytacji dziekańskiej.

§ 31. Do ważności uchwał wymagana jest kwalifikowana większość głosów (?) przy uczestnictwie przynajmniej 50% wszystkich członków.

§ 32. W sprawach personalnych i innych, określonych przez proboszcza, głosowanie powinno być tajne.

§ 33. Uchwały podjęte bez udziału proboszcza – jako wyłącznego reprezentanta parafii w podejmowaniu czynności prawnych – nie mają mocy.

§ 34. W razie sprzeciwu proboszcza wobec uchwały podjętej zgodnie z paragrafem 31 niniejszego statutu, sprawę należy przedstawić do rozstrzygnięcia Biskupowi Siedleckiemu.

§ 35. Posiedzenia Rady mają charakter niepubliczny, ale o ważniejszych uchwałach proboszcz powinien poinformować parafian. Tam jednak, gdzie uchwały Rady mają charakter wotum i proboszcz zobowiązany jest zwrócić się o zgodę do Biskupa Siedleckiego, należy informację przekazać dopiero po jej uzyskaniu.

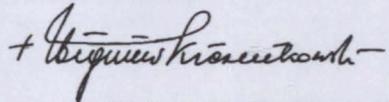
§ 36. Członkowie Rady zobowiązani są do dyskrecji, co do przedmiotu obrad.

V. Postanowienia końcowe

§ 37. Proboszcz przed opuszczeniem parafii winien przygotować wraz z PRE sprawozdanie o stanie ekonomicznym parafii dla swego następcy. Odpis tego sprawozdania dołącza się do protokołu zdawczo-odbiorczego.

§ 38. Wszelkie zmiany w niniejszym statucie mogą być wprowadzone jedynie decyzją Biskupa Siedleckiego.

Zatwierdzam

Biskup Siedlecki

L. dz. 1156/04

Siedlce, dnia 22 grudnia 2004 r.

Siedlce 27.12.2004r.

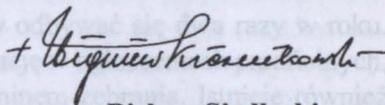
APEL O POMOC OFIAROM TRZĘSIENIA ZIEMI W INDONEZJI

Gdy trwaliśmy w radości Bożego Narodzenia, ludność Indonezji przeżywała potężne trzęsienie ziemi. Ponad 23 000 osób zginęło a wiele tysięcy jest rannych, pozbawionych dachu nad głową i swojego dobytku.

Wielkodusznie wyjdźmy naprzeciw naszym indonezyjskim braciom i siostram dotkniętym tak straszną katastrofą. Włączmy się także i my w pomoc płynącą z całego świata, dzieląc się w miarę możliwości z ofiarami kataklizmu, które potrzebują lekarstw, materiałów opatrunkowych, środków odkażających, koców, śpiworów, odzieży, żywności i wody pitnej.

Proszę Księży Proboszczów o zorganizowanie w najbliższą niedzielę tj. 2 stycznia zbiórki do puszek na rzecz poszkodowanych i o jak najszybsze przekazanie zebranych ofiar do Caritas Diecezji Siedleckiej.

Niech nasza pomoc będzie wyrazem naszej miłości do Jezusa, który przyszedł na świat w ubóstwie, aby okazać nam pełnię swojej dobroci.

Biskup Siedlecki

Siedlce, dn. 20 grudnia 2004 r.

L. dz. 1133/04

**Czcigodny
Ksiądz Proboszcz
Parafii**

Mając na uwadze dobro duchowe wiernych, na mocy kan. 87 § 1 KPK, udzielam dyspensy od obowiązku wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych i zachowania dnia pokutnego 31 grudnia br. (Zakończenie Roku Kalendarzowego).

Proszę Czcigodnego Ks. Proboszcza o poinformowanie wiernych o udzieleniu powyższej dyspensy i zachęcenie do uczestnictwa w liturgii sprawowanej z racji zakończenia roku 2004, jeśli na to warunki pozwolą.

5 lutego	Dzień Życia Konsekrowanego Zbiórka pieniędzy do potrzeb zakochanych
9 lutego	Kłauzury
11 lutego	Świątyni Dzień Chorego
13 lutego	Transmisja mszy św. z katedry siedleckiej przez telewizję „Polonia” godz. 13.00
17 lutego	Imieniny Biskupa Diecezji Zbigniewa Kiernikowskiego
20 lutego	Transmisja mszy św. z kościoła parafialnego w Rykach przez telewizję „Polonia” godz. 13.00
20 lutego	II Niedziela Wielkiego Postu zbiórka pieniędzy do parafii na potrzeby misyjne
20 marca	Niedziela Palmowa Meki Pałuckiej; Świątyni Dzień Młodych; Droga Krzyżowa ulicami miast Siedlce
24 marca	Wielki Czwartek; Msza z poświęcaniem Krzyżów; Dzień Służby Liturgicznej
24-27 marca	Triduum Paschalne Msza Wieczory Pałuckiej Wielkiego Czwartku „Msza Wieczory Pałuckiej sprawuje się w godzinach wieczornych, w czasie bardziej sprzyjającym czynnikom uczestnictwa miejscowej wspólnoty”

Handwritten signature: + Krzysztof Kronecki

Biskup Siedlecki

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

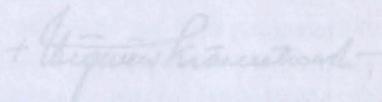
NOMINACJE

- Ks. Dariusz KARBOWIAK, mianowany Diecezjalnym Moderatorem Domo-
wego Kościoła, na czas nieokreślony (15.12)
- Ks. Krzysztof PAWELEC, mianowany administratorem parafii p.w. św.
Jana Chrzyciciela w Krynicy (22.12)
- Ks. Piotr WOJTYŁA MIC, mianowany wikariuszem parafii p.w. Nawró-
cenia św. Pawła Apostoła w Skórcu (22.12)

PRZENIESIENIA

- Ks. Zbigniew ROZMYŚL, zwolniony z urzędu wikariusza parafii p.w. św.
Anny w Białej Podlaskiej (21.12), i mianowany wikariuszem parafii
p.w. św. Michała Archanioła w Białej Podlaskiej, przy dotychczasow-
ym miejscu zamieszkania (22.12)

Biskup Siedlecki

Biskup Siedlecki

KOMUNIKATY KURII

KALENDARZ WYDARZEŃ DIECEZJALNYCH 2005 R.

1 stycznia	Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi
6 stycznia	Uroczystość Objawienia Pańskiego
17 stycznia	Spotkanie Ekumeniczne w parafii pw. św. Brata Alberta w Łukowie
18-25 stycznia	Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan
19 stycznia	Imieniny Biskupa Pomocniczego Henryka Tomasika
22 stycznia	Pratulim; godz. 12.00; Msza Św. z okazji rocznicy męczeństwa Męczenników z Pratulina; Spotkanie Akcji Katolickiej
23 stycznia	Msza Św. z okazji rocznicy męczeństwa Bł. Wincentego Lewoniuka i Towarzyszy, Męczenników z Pratulina
2 lutego	Dzień Życia Konsekrowanego; Zbiórka pieniędzy do puszek na potrzeby zakonów klauzurowych
9 lutego	Środa Popielcowa
11 lutego	Światowy Dzień Chorego
13 lutego	Transmisja mszy św. z katedry siedleckiej przez telewizję „Polonia” godz. 13.00
17 lutego	Imieniny Biskupa Diecezji Zbigniewa Kiernikowskiego
20 lutego	Transmisja mszy św. z kościoła parafialnego w Rykach przez telewizję „Polonia” godz. 13.00
20 lutego	II Niedziela Wielkiego Postu zbiórka pieniężna do puszek na potrzeby misyjne
20 marca	Niedziela Palmowa Męki Pańskiej; Światowy Dzień Młodych; Droga Krzyżowa ulicami miasta Siedlce
24 marca	Wielki Czwartek; Msza z poświęceniem Krzyżma; Dzień Służby Liturgicznej
24-27 marca	Triduum Paschalne Msza Wieczerzy Pańskiej Wielkiego Czwartku „Mszę Wieczerzy Pańskiej sprawuje się w godzinach wieczornych, w czasie bardziej sprzyjającym czynnemu uczestnictwu miejscowej wspólnoty”

	<p>(List ogólny Kongregacji Kultu Bożego o przygotowaniu i obchodzeniu świąt paschalnych, nr 46)</p> <p>Wielki Piątek Męki Pańskiej</p> <p>„Obrzęd Męki Pańskiej winien być sprawowany w godzinach popołudniowych, około godziny 15.00. Z racji duszpasterskich można wybrać inną, bardziej stosowną godzinę, w której lud łatwiej może się zgromadzić, np. tuż po południu albo w późniejszych godzinach, jednakże nie po godzinie 21.00” (nr 63).</p> <p>Wigilia Paschalna w noc świętą</p> <p>„Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy: nie wolno ich rozpocząć, zanim nie zapadnie noc, a należy je zakończyć przed świtem niedzieli. Zasada ta musi być interpretowana ściśle. Przeciwnie jej nadużycia i tu i ówdzie praktykowane zwyczaje sprawowania Wigilii Paschalnej, w której zwykło się antycypować Mszę niedzielą, zasługują na odrzucenie” (nr 78)</p>
25 marca	Rocznica śmierci Biskupów: +Ignacego Świrskiego; +Jana Wiktora Nowaka
28 marca (rozp. o godz. 20.00) - 1 kwietnia (zakoń. ok. godz. 9.00)	Rekolekcje kapłańskie
4 kwietnia	Dzień Świętości Życia liturgiczna uroczystość Zwiastowania NMP
9 kwietnia	Symposium liturgiczne: „Eucharystia świętowaniem Paschy Jezusa Chrystusa i Kościoła”
17-23 kwietnia	Tydzień Powołań
30 kwietnia - 26 maja	Diecezjalny Kongres Eucharystyczny:
30 kwietnia	Wola Gułowska
7 maja	Leśna Podlaska
14 maja	Parczew
21 maja	Garwolin
26 maja	Siedlce: zakończenie Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego w Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa
1-2 maja	Diecezjalny Dzień Rodziny w Parczewie
3 maja	Uroczystości MB Królowej Polski stadion siedlecki
13 maja	Nabożeństwo Fatimskie stadion siedlecki
14-15 maja	Uroczystość Zesłania Ducha Świętego;

14-15 maja	II Diecezjalny Kongres Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich w ramach Diecezjalnego Dnia Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich; Sanktuarium MB Budziszynskiej w Mokobodach
20 maja	Rocznica sakry biskupiej Pasterza diecezji
26 maja	Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciało); Zakończenie Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego; Uroczystość centralna w Siedlcach o godz. 10.00. W tym roku procesja eucharystyczna z katedry do kościoła pw. św. Stanisława. Pozostałe parafie siedleckie mszę św. z procesją eucharystyczną celebrować o godz. 12.00. W następnych latach procesja eucharystyczna odbywać się będzie z katedry do poszczególnych parafii siedleckich, a później z tych kościołów do katedry. Wówczas dana parafia obchodzi celebrację główną w łączności z kościołem katedralnym.
27-29 maja	Peregrynacja Urny z relikwiami św. Teresy od Dzieciątka Jezus:
27 maja	Wola Gułowska
27-28 maja (noc)	Kodeń (SS. Karmelitanki Bose)
28 maja	Parafia pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Siedlcach
28-29 maja (noc)	Dom Sióstr Teresek w Siedlcach
29 maja	Biała Podlaska; uroczystości centralne kończące peregrynację; godz. 12.00; Sanktuarium Miłosierdzia Bożego; współodpowiedzialni: Księża Proboszczowie parafii bialskich; całość organizacji koordynują w łączności z Wydz. Duszp: Ks. dziekan kan. Ryszard Kardas i Ks. dziekan Marian Daniluk; zakończenie peregrynacji i przekazanie relikwii diecezji drohiczyńskiej
4 czerwca	Święcenia diakonatu; Uroczystości dziękczynne w Pratulinie z udziałem młodzieży bierzmowanej
7 czerwca	Rocznica ingresu Pasterza diecezji
10-12 czerwca	III Ogólnopolski Kongres Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich w Warszawie
11 czerwca	Święcenia prezbiteratu

18 czerwca	XXIV Krajowa Pielgrzymka Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę
19 czerwca	Kongres Eucharystyczny w Warszawie
24 czerwca	Imieniny Biskupa Seniora Jana Mazura
25 czerwca	Pielgrzymka Ogólnopolska Ministrantów na Jasną Górę
27 czerwca- 1 lipca	Rekolekcje kapłańskie
1-2 lipca	68 Pielgrzymka Nauczycieli i Wychowawców na Jasną Górę
2 lipca	Diecezjalny Dzień Chorych w Kodniu
2 sierpnia	Diecezjalny Dzień Rozpoczęcia Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę
11-21 sierpnia	XX Światowy Dzień Młodzieży Kolonia
15 sierpnia	Uroczystość Wniebowzięcia NMP; uroczystość centralna w Kodniu pod przewodnictwem Biskupa Diecezjalnego
22-26 sierpnia	Rekolekcje kapłańskie
25 sierpnia	Rocznica śmierci Biskupa Wacława Skomoruchy
26 sierpnia	Uroczystość NMP Częstochowskiej
27-28 sierpnia	Pielgrzymka Rodzin Różańcowych; Leśna Podlaska
31 sierpnia	Obchody XXV rocznicy powstania <i>Solidarności</i> - Gdańsk
4 września	Ogólnopolskie Dożynki na Jasnej Górze
8 września	Diecezjalne Dożynki w Woli Gułowskiej
16-18 września	VI Zjazd Gnieźnieński pod hasłem <i>Europa Dialogu</i>
17 września	Dzień Golgoty Wschodu
17-18 września	Ogólnopolska Pielgrzymka Ludzi Pracy na Jasną Górę
17 września	Pratulini; Diecezjalny Dzień Kandydatów do Bierzmowania
22 września	Rocznica poświęcenia kościoła katedralnego
1-2 października	Peregrynacja Rzymskiego Obrazu Matki Boskiej <i>Sedes Sapientiae</i> ; Ośrodki Duszpasterstwa. Akademickiego
2-29 października	Synod Biskupów w Rzymie; zakończenie Roku Eucharystii
2-8 października	61 Tydzień Miłosierdzia
6 października	Rocznica beatyfikacji Męczenników z Pratulina
16 października	V Dzień Papieski pod hasłem <i>Jan Paweł II „Stróż Prawdy”</i>

22 października	Dzień Inauguracji Pontyfikatu Jana Pawła II; Msza św. w bazylice Św. Krzyża w Warszawie
28 października	Uroczystość św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, głównych Patronów diecezji
1 listopada	Uroczystość Wszystkich Świętych
2 listopada	Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych
5 listopada	Konferencja Duszpasterska (rejonowa) Księży: Proboszczów, Emerytów, Profesorów i Moderatorów WSD, Pracowników Kurii, Kapelanów i innych
11 listopada	Święto Niepodległości
12 listopada	Konferencja Duszpasterska (rejonowa) Księży: Wikariuszy, Prefektów i nieobecnych na konferencji 5 listopada
15 - 16 listopada	Diecezjalne Dni Miłosierdzia; Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Białej Podlaskiej
19 listopada	Symposium Liturgiczne
25-26 listopada	Jesienna konferencja naukowa nt. życia (we współpracy z Akademią Podlaską)
4 grudnia	II Niedziela Adwentu zbiórka do puszek na potrzeby Kościoła na Wschodzie Dzień Modlitw za Bezrobotnych
8 grudnia	Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP
12-17 grudnia	Wizyta Biskupów <i>ad limina apostolorum</i>
25 grudnia	Uroczystość Narodzenia Pańskiego

W każdą niedzielę, o godz. 9.30, katecheza liturgiczna głoszona przez Biskupa Ordynariusza i transmitowana przez KRP.

Liturgia Godzin w katedrze siedleckiej:

- jutrznia: niedziela, godz. 9.00; wtorek, godz. 6.30;
- nieszpory: niedziela, godz. 17.00

Zajęcia Diecezjalnej Szkoły Liturgicznej:

- drugi piątek i sobota miesiąca przy kościele katedralnym;
- trzecia sobota w parafii Stare Opole;
- szkoła lektora w parafii pw. św. Brata Alberta w Łukowie

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

„Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj” – <i>Oreędzie Ojca Świętego Jana Pawła II na Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 2005 roku</i>	1
Trzeba z odwagą globalizować solidarność i pokój – <i>Przesłanie Papieża z okazji XVIII Międzynarodowego Spotkania «Ludzie i religie»</i>	12
Solidarny rozwój jako narzędzie walki z głodem i niedożywieniem – <i>Przesłanie Papieża z okazji Światowego Dnia Wyżywienia</i>	16
Maryja patrzy na dzisiejszy świat – <i>Przesłanie Ojca Świętego do uczestników XVII Międzynarodowego Kolokwium Mariologicznego</i>	19
Eucharystia światłem i życiem nowego tysiąclecia – <i>Przemówienie Ojca Świętego podczas uroczystej inauguracji Roku Eucharystii (17.10.2004r.)</i>	22

Episkopat Polski

Apel Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski o pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi w krajach Południowo-Wschodniej Azji	25
---	----

Biskup Siedlecki

Dekret w sprawie rad parafialnych	27
Zarządzenie	29
Statut Parafialnej Rady Duszpasterskiej w Diecezji Siedleckiej	30
Statut Parafialnej Rady ds. Ekonomicznych w Diecezji Siedleckiej	35
Apel o pomoc ofiarom trzęsienia ziemi w Indonezji	40
Dyspensa	41
Zmiany wśród duchowieństwa	42

Komunikaty kurii

Kalendarz Wydarzeń Diecezjalnych 2005 r.	43
---	----

ISSN 1230-7165

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka
08-100 Siedlce, ul. Piłsudskiego 62
tel. (025) 640-70-56, fax (025) 644-87-44
e-mail: wds@ks.internetdsl.pl
Redaktor Naczelny: Ks. Krzysztof Samsel